



# บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี  
รับที่..... 132 .....  
วันที่ 23 ม.ค. 67 เวลา 14.12 น.  
 ฝ่ายบริหาร  กลุ่มยุทธศาสตร์  
 กลุ่มส่งเสริม  กลุ่มการตรวจ

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี ๖๐ หมู่ ๓ ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี  
โทร. ๐๓๒-๗๗๒๘๕๒ โทรสาร ๐๓๒-๗๗๒๘๕๓ E-mail : ptscl๒๐๑๖@yahoo.com  
ที่ กษ.๐๙๒๑.๔/ ๒๓ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗  
เรื่อง ขอส่งข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุก ๒ สัปดาห์ นั้น

ในการนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรีขอจัดส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน และให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อประชาสัมพันธ์เตือนภัยเกษตรแก่เกษตรกรใช้เป็นแนวทางแก้ไขป้องกันภัยในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้ได้แนบข้อมูลเตือนภัยมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ต่อไป

(นางสาวมัลลิกา นวลแก้ว)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง  
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี

เตือนภัยการเกษตร  
ช่วงวันที่ 10 – 23 มกราคม 2567

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้      | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ   | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ | ปัญหาที่ควรระวัง | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ  | แนวทางป้องกัน/แก้ไข   |
|--|--|-----------------------------------|------------------|--|---|
| อากาศเย็นในตอนเช้า และมีฝนตกเล็กน้อยบางพื้นที่ | 1. พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ) | ทุกระยะการเจริญเติบโต             | ด้วงหมัดผัก      | ตัวอ่อนด้วงหมัดผักกัดกิน หรือซ่อนไข่เข้าไปกินอยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมาก ๆ อาจจะทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดผิวด้านล่างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ด้วงหมัดผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกกระทบกระเทือนจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. วิธีเขตกรรม การลดการระบาดของด้วงหมัดผัก สามารถทำได้โดยการไถตากดินไว้เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวอ่อนและดักแด้ที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ด้วงหมัดผักไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง</li> <li>2. การใช้ไส้เดือนฝอย (<i>Steinernema carpocapsae</i>) อัตรา 50 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น หรือราดลงดินก่อนปลูกหลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วันหลังปลูก</li> <li>3. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริด 20% SP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อ</li> </ol> |

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้ | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ   | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ | ปัญหาที่ควรระวัง   | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ   | แนวทางป้องกัน/แก้ไข   |
|---|--|-----------------------------------|--|---|---|
|   | 2. พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูกีนิ ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ) | ทุกระยะการเจริญเติบโต             | 1. โรคราแป้ง (เชื้อรา <i>Oidium</i> sp.)                 | พบเชื้อราคล้ายผงแป้งสีขาวเกิดเป็นหย่อม ๆ บนใบ มักพบที่ใบส่วนล่างของต้นก่อน ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสมจะเกิดกระจายทั่วทั้งใบ และลุกลามขึ้นไปยังใบส่วนบนของต้น ต่อมาใบค่อย ๆ ชีตเหลืองและแห้ง หากโรครุนแรงจะลุกลามไปยังทุกส่วนของพืช ทำให้ต้นแห้งตายในที่สุด ถ้าพืชเป็นโรคในระยะติดผลอ่อน จะทำให้ผลแกร็น บิดเบี้ยว ผิวขรุขระเป็นตุ่ม หรือผลที่เปลือก | <p>ชะลอการสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี</li> <li>ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคเริ่มระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ฟลูโอไพแรม + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 25% + 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทิบูโคนาโซล + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทีโอไพแรด 20% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ 70% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดตระโคนาโซล 4% EW อัตรา 10 - 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน</li> <li>แปลงที่เป็นโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก</li> </ol> |
|   |  |                                   | 2. โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronospora parasitica</i> ) | พบโรคได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกจะเห็นบริเวณด้านบนบนใบมีลักษณะเป็นจุดหรือปื้นแผลสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อราลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทา ตรงแผลบริเวณด้านใต้ใบ ถ้าโรครุนแรง                          | <ol style="list-style-type: none"> <li>ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค</li> <li>ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น อุณหภูมิประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 30 นาที หรือคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม</li> <li>ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง</li> </ol>  |

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้ | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้                   | ปัญหาที่ควรระวัง  | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ  | แนวทางป้องกัน/แก้ไข   |
|---|--------------------------|---|-------------------|--|---|
|   |                          |   |                   | <p>ผลจะลามขยายใหญ่ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ต่อมาใบจะเหลืองและแห้ง หากเป็นโรคในระยะกล้า จะทำให้ต้นกล้าแคระแกร็น หรือตาย</p> <p>**** ในกะหล่ำดอกและบรอกโคลี หากโรครุนแรงก้านดอกจะยัดและดอกอาจจะบิดเบี้ยวเสียรูปทรง</p>   | <p>4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบนใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน</p> <p>5. แปลงที่มีการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกพืชตระกูลกะหล่ำและผักกาดซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน</p> |
|   | 3. มะพร้าว               | มะพร้าวที่ยังไม่ให้ผลผลิตและมะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว | แมลงตำหนามมะพร้าว | ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ของมะพร้าว และแทะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกล ๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก “มะพร้าวหัวหงอก” | <p>1. วิถีเขตกรรมและวิถีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการระบาด</p> <p>2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลงตำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพนารัม (<i>Asecodes hispinarum</i>) มาเลี้ยงขยายเพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงตำหนามมะพร้าว</p> <p>3. การใช้สารเคมี</p>   |

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้ | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ | ปัญหาที่ควรระวัง | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ  | แนวทางป้องกัน/แก้ไข  |
|---|--------------------------|-----------------------------------|------------------|--|--|
|   |                          |                                   |                  |  | <p>3.1 กรณีมะพร้าวสูงกว่า 12 เมตร ให้ฉีดสารเข้าต้น ด้วยสารอีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อต้น โดยห้ามใช้กับมะพร้าวน้ำหอมและมะพร้าวกะทิ</p> <p>3.2 กรณีมะพร้าวต้นเล็ก ใช้สารอิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบคอมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทปไฮโดรคลอไรด์ 4% GR ใส่ถุงผ้าที่ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัม ต่อต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงค้ำพนมมะพร้าวได้นานประมาณ 1 เดือน</p> |
|   | 4. ทุเรียน               | พัฒนาของผล                        | ไรแดงแอฟริกัน    | <p>ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ที่บริเวณหน้าใบ พบระบาดทำความเสียหายแก่ทุเรียน โดยเฉพาะเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้งและลมแรง ที่หน้าใบจะเห็นคราบของไรคล้ายผงหรือฝุ่นละอองสีขาวเกาะอยู่ สีของใบจะซีดไม่เขียวเป็นมันเหมือนใบปกติ ถ้าการทำลายเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และต่อเนื่องเป็นเวลานาน อาจมีผลทำให้ทุเรียนใบร่วง การเจริญเติบโตหยุดชะงัก และมีผลกระทบต่อ การติดดอก และผลของทุเรียนได้ ประชากรไรมักหนาแน่นมากบริเวณทรงพุ่มด้านบนนอกที่ถูก</p> | <p>1. หมั่นตรวจดูใบทุเรียน โดยใช้แว่นขยาย กำลังขยาย 10 เท่า ส่องดูด้านหน้าใบ ในช่วงเดือนตุลาคม - มกราคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่มีลมพัดแรง และฝนทิ้งช่วง</p> <p>2. เมื่อพบการระบาดให้ใช้สารฆ่าไรพ่น สารฆ่าไรที่ใช้ได้ผลในการป้องกันกำจัดไรแดงแอฟริกัน ได้แก่ สารโทรพาร์โกด์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะมิทราซ 20% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซีไทอะซอกซ์ 2% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทั้งต้นโดยเฉพาะ</p>   |

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้ | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ | ปัญหาที่ควรระวัง | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ   | แนวทางป้องกัน/แก้ไข   |
|---|--------------------------|-----------------------------------|------------------|---|---|
|   |                          |                                   |                  | แสงแดด ส่วนยอดหรือด้านบนของทรงพุ่ม การแผ่ระบาดของในสวนพบว่าจะระบาดรุนแรง เป็นหย่อมๆ ทางด้านเหนือลม ด้านขอบรอบแปลง และด้านที่ติดถนน  | บริเวณยอด เมื่อพบโรระบาด พ่นซ้ำตามความจำเป็น<br><br>**** การใช้สารฆ่าไร ไม่ควรพ่นสารชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิดกัน เพื่อป้องกันโรสร้างภูมิต้านทานต่อสารฆ่าไร และใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น  |
|   |                          | ออกดอก - ติดผล                    | เพลี้ยไฟพริก     | ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากเขี่ยและดูดดูดกินน้ำเลี้ยงส่วนอ่อนต่าง ๆ ของพืช มีผลทำให้ใบอ่อนหรือยอดอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ใบโค้ง แห้งหงิกงอ และไหม้ การทำลายในช่วงดอก ทำให้ดอกแห้ง ดอกและก้านดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแคระแกร็น และร่วงได้ และในช่วงผลอ่อน ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หนามเป็นแผลและเกิดอาการปลายนามแห้ง ผลไม่สมบูรณ์และแคระแกร็น เพลี้ยไฟจะระบาดรุนแรงในช่วงแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม ซึ่งตรงกับระยะที่ต้นทุเรียนออกดอกติดผล เพลี้ยไฟมีอาหารอย่างอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มปริมาณได้มาก | 1. สสำรวจการระบาดของเพลี้ยไฟในระยะแตกใบอ่อน ดอก และผลอ่อน หากพบเพลี้ยไฟระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง<br>2. เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรง ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยมากกว่า 1 ตัวต่อยอด ช่อ หรือผล และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งซ้ำติดต่อกันหลายครั้ง เพราะทำให้เพลี้ยไฟสร้างภูมิต้านทานได้ |
|   | 5. พริกไทย               | ติดผล - เก็บเกี่ยว                | เพลี้ยแป้ง       | ดูดกินน้ำเลี้ยง บริเวณข้อผล หลังใบ กิ่งปาง (กิ่งแขนง) ราก ยอด และลำต้น ส่วนที่ยังอ่อนอยู่ ส่วนที่ถูกทำลายจะงอหงิก บิดเบี้ยว หากการระบาดรุนแรง ข้อผลแห้งและหลุดร่วง  | 1. หากพบระบาดเล็กน้อย ให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง<br>2. ถ้าระบาดรุนแรงพ่นสารฆ่าแมลง มาลาไทยอน 83% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อ  |

| สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้ | ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ | ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้ | ปัญหาที่ควรระวัง | ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ                     | แนวทางป้องกัน/แก้ไข   |
|---|--------------------------|-----------------------------------|------------------|---|---|
|   |                          |                                   |                  | ผลผลิตเสียหาย กิ่งป้าง (กิ่งแขนง) และยอดจะแห้งตาย | น้ำ 20 ลิตร หรือ โพรโทโอฟอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร |

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวกส.เพชรบูรณ์, สวพ.6 และ ศวส.ชุมพร  
 : กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช  
 ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช